

 Газета 1966 йил
 1 июлдан
 чиқа бошлаган

ШАҲАР ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ КУНДАЛИК ГАЗЕТАСИ

№ 8 (11.319)

Баҳоси эркин нархда

ПОЙТАХТНИНГ Бир кунни

Янгиликлар, воқеалар

14 январь —
Ватан
ҳимоячилари
куни

ПОЙТАХТИМИЗДА 14 ЯНВАРЬ — ВАТАН ҲИМОЯЧИЛАРИ КУНИ МУНОСАБАТИ БИЛАН «МИЛЛИЙ АРМИЯМИЗ — МУСТАҚИЛЛИГИМИЗНИНГ, ТИНЧ ВА ОСОЙИШТА ҲАЁТИМИЗНИНГ МУСТАҚАМ КАФОЛАТИДИР» МАВЗУИДА МАЪНАВИЙ-МАЪРИФИЙ ТАДБИР ЎТҚАЗИЛДИ.

ТИНЧ ВА ОСОЙИШТА ҲАЁТИМИЗ КАФОЛАТИ

Республика Маънавият тарғибот маркази, Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги ва Ўзбек Миллий академик драма театри ҳамкорлигида ташкил этилган ушбу тадбирда ҳарбийлар, турли вазирлик ва идоралар, жамоат ташкилотлари вакиллари, санъаткорлар иштирок этди.

Республика Маънавият тарғибот маркази раҳбари М.Ҳожиматов, Ўзбекистон Республикаси мудофаа вазири ўринбосари Т.Ҳамроқулов, Ўзбекистон халқ ёзувчиси, Амир Темур жамғармаси раиси М.Али, Ўзбекистон Қаҳрамони, халқ артисти З.Муҳаммаджонов, Ўзбекистон халқ артисти Е.Аҳмедов ва бошқалар Президентимиз Ислам Каримов раҳнамолигида мамлакатимиз мустақиллиги, ҳавфсизлигини таъминлаш, юртимизда замонавий талаб ва андозаларга жавоб берадиган Қуролли Кучларни барпо этиш, барқарор ва изчил демократик тараққиётнинг ишончли кафолати бўлган миллий армиямизни шакллантиришга алоҳида эътибор қаратилаётганини таъкидладилар.

Қуролли Кучларимизнинг жанговар салоҳиятини ошириш, армияда соғлом маънавий муҳитни шакллантириш, унинг профессионал тайёргарлик даражасини юксалтириш борасида кенг қўламли ишлар амалга оширилмоқда. Бу эса йигитларимиз учун армия сафида хизмат қилиш нафақат бурч, балки олий фахр ва шарафга айланишида муҳим омил бўлмоқда.

Давлатимиз раҳбари ташаббуси билан 2008 йил 20 ноябрда қабул қилинган «Қураолларнинг Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларида муддатли ҳарбий хизматни ўташ шарт-шароитларини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»-ги Фармони Қуролли Кучларда муддатли ҳарбий хизматни ўташ шароитларини, қўшинларнинг жанговар ва ижтимоий-сиёсий тайёргарлиги ҳамда сафарбарлик жиҳатдан тайёргарлигини янада такомиллаштиришда муҳим аҳамият касб этмоқда.

Назokat УСМОНОВА,
ЎЗА мухбири

МАМЛАКАТИМИЗДА 14 ЯНВАРЬ — ВАТАН ҲИМОЯЧИЛАРИ КУНИ КЕНГ НИШОНЛАНАЁТГАН ШУ КУНЛАРДА ЎЗА МУХБИРИ АЙРИМ ҲАМЮРТЛАРИМИЗ БИЛАН УШБУ БАЙРАМ ХУСУСИДА СУХБАТЛАШДИ.

Орзигул МИНГБОЕВА, уй бекаси:
— Хар йили 14 январь куни оиламизда катта байрам. Қизим билан биргаликда турмуш ўртоғим ва ўғилларимни байрам билан қўлаб, совғалар берамиз.

Икки ўғлим йигитлик бурчини ўтаган. Уларнинг ҳарбий илми пухта эгаллаб, жисмонан чиққанидан жуда қувонаман. Ўғлонларимизнинг юртимиз тинчлиги ва осойишталигига камарбаста, она Ватанга содиқ фарзандлар бўлиб камол топши биз — ота-оналарнинг ҳам бахтидир.

Подполковник Хикмат НАСРИДДИНОВ, Ўзбекистон ҳаво ҳужумидан мудофаа қўшинлари ва ҳарбий ҳаво кучлари кўмондонининг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари:

— Мактабда ўқиб юрган кезларимда ҳарбий учувчи бўлишни орзу қилар эдим. Орзуим ушалганидан, шундай шарафли касб эгаси бўлганимдан фخرланаман.

Ҳарбий қисмларимизда хизмат қилаётган мард ва жасур ўғлонларимиз ҳарбий ҳаво ҳужумидан мудофаа қўшинлари ва ҳарбий ҳаво кучлари учувчилари ва командирларининг жанговар қисмини ташкил этади. Юртимиз Қуролли Кучларида амалга оширилаётган ислохотлар самараси ҳарбий хизматнинг нуфузини ва ёшларимизнинг армиямизга қизиқишини янада оширмоқда.

Мамлакатимизда хар йили Ватан Ҳимоячилари куни кўтаринки руҳда

нишонланади. Байрам олдида ҳарбий қисмларда маданий-маърифий анжуманлар, турли учрашувлар, мулоқотлар, концертлар ташкил қилинади. Ўтказилаётган бундай тадбирлар ёшларни Ватанга муҳаббат, истиклол ғояларига садоқат, ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашга хизмат қилади.

Фарҳод ТУРСУНОВ, ҳарбийга қақирлувчи:

МАҚСАДИМ — ВАТАНИМГА СИДҚИДИЛДАН ХИЗМАТ ҚИЛИШ

— 2008 йили махсус касб-ҳунар коллежини тугатдим. Болалигимдан спорт билан мунтазам шуғулланаман. Яқинда хизматга бориш учун тиббий кўрикдан ўтдим. Ушбу кўрик жараёнида ҳарбийга қақирлувчиларнинг нафақат жисмонан соғломлиги, балки маънавий салоҳияти ва интеллектуал қобилиятига ҳам алоҳида эътибор қаратилар экан. Синовлардан муваффақиятли ўтиб, тенгдошларим қатори Ватан Ҳимоясига отланаётганимдан бахтиёрман.

Хизмат давримда йигитлик бурчимни адо этиб, халқимизнинг, ота-онамнинг ишончини оқлаш учун бор куч-ғайратимни, билимимни сарфлашга ҳаракат қиламан.

Мингашар РАЖАБОВ, истеъфодаги подполковник, «Дўстлик» ордени соҳиби:

— Ҳарбий сифатида чегара

қўшинлари сафида хизмат қилдим. Фарзандларим ҳам мен танлаган йўл — ҳарбийлик йўлидан боришмоқда. Бугун сафда турган ўғлонларимизга қараб, эл-юрт осойишталиги ишончли қўларда эканидан қалбим ифтихорга тўлади.

Қуролли Кучларимизда олиб борилаётган ислохотлар туфайли миллий армиямизнинг нуфузи тобора ошиб бормоқда. Унинг сафарларида хизмат қилиш шарафли ва шу билан бирга, масъулиятли бурчдир. Ҳарбий хизматга иродали, жисмонан ва руҳан соғлом, дунёқараши кенг ёшлар саралаб олинмоқда. Бу мамлакатимиз мудофаа қудратининг янада мустаҳкамлашишига хизмат қилади.

Шерзод УЛЛИЕВ, ҳарбий қисм катта авиация механизми, кичик сержант:

— Ҳарбий либос кийиб, армия сафида хизмат қилиш болалик орзуим эди. Бу шарафли касбни 2001 йили муддатли ҳарбий хизматдан бошладим. Сўнг сержантлар тайёрлаш мактабини аъло баҳолар билан тугатдим. Ўз ҳаётимни ҳарбий либоссиз, қатъий интизом ва жанговар машқларсиз тасаввур қила олмайман. Эзгу орзуимнинг ушалоғи — мамлакатимизда ёшлар камолоти йўлида кўрсатилган доимий эътибор ва ғамхўрликнинг самараларидандир.

Ҳарбий қисмда фаол иш юритишимиз учун барча шарт-шароит ва қулайликлар яратилган. Мақсадим — мамлакатимиз истиклоли, эл-юртимиз тинчлиги ва барқарорлигини янада мустаҳкамлаш йўлида Ватанимга сидқидилдан хизмат қилиш.

Нодира МАНЗУРОВА,
ЎЗА мухбири.

МАМЛАКАТИМИЗДА

● Фарғона шаҳар Офицерлар уйида Ватан Ҳимоячилари куни байрамига бағишлаб «Аскар оналари ташрифи» деб номланган тадбир ўтказилди. Унда Қуролли Кучларимизда хизмат қилаётган ҳарбий хизматчиларнинг оналари ҳамда оила аъзолари иштирок этди. Тадбирда аскарлар томонидан тайёрланган саҳна кўринишлари, куй-қўшиқлар, вилоят бадиий жамоалари ва ёш ижрочиларнинг байрам концерти намойиш этилди.

● Самарқанд шаҳрида «Ёшлик — ташаббускорлик, фидойилик ва шижоат фасли» шiori остида ёшлар форуми ўтказилди. «Камолот» ЁИХ вилоят бўлими ва МК «Ватанпарвар» ташкилоти вилоят кенгаши ҳамкорлигида ташкил этилган тадбирда «Ёшлар йили» Давлат дастури асосида 2008 йилда амалга оширилган ишлар сарҳисоб қилинди.

● Андижон тумани Бўтақора қишлоғида қайта таъмирланиб, ишга туширилган шифохона эндиликда 36 минг нафар аҳолига намунали тиббий хизмат кўрсата бошлади. Ҳозир бу ерда учта юқори малакали врач, 12 та ўрта маълумотли тиббиёт ходими меҳнат қилмоқда. Физioterapia, ички касалликлар ва муолажа бўлимлари эса энг замонавий тиббий жиҳозлар билан таъминланди.

● Қашқадарёдаги «Кўкдумалоқ — Газ» Ўзбекистон-Швейцария қўшма корхонаси бош пудратчилигида Бухоро вилоятидаги Газли конида бунёд этилган сиқув-компрессор станцияси технологик ускуналарининг синови якунланди. Таъкидлаш керакки, мазкур компрессор станцияси бир кеча-кундузда 26 миллион куб метр газ ҳайдашга мўлжалланган.

● Қорақалпоқ давлат университетида Бердақ номидаги давлат мукофоти совриндори Аббас Дабилов таваллудининг 110 йиллигига бағишланган республика илмий-амалий анжумани бўлиб ўтди.

● Янги йил тантаналари давом этаётган ушбу кунларда «Фарғона азот» акциядорлик жамияти жамоаси ёш оилалар учун янги турар жойни қуриб фойдаланишга топширди. Қирғули даҳасида қад ростлаган янги кўп қаватли уйда 70 га яқин ёш оилалар жойлашади.

● Жарқўрғон туманининг Дехқонобод маҳалласида янги қишлоқ врачлик пункти фойдаланишга топширилди. Бу туман ҳудудидаги шифо масканларининг ўн учинчиси бўлиб, лойиҳа қиймати 115 миллион сўмга тенг муассаса «Саломатлик-2» дастурига кўра замонавий тиббий асбоб-ускуналар билан жиҳозланди.

● Бағдод туманидаги «Матлуботсавдо» акциядорлик жамияти қошида нон-бўлочка маҳсулотларини сотиш бўйича янги савдо мажмуаси фойдаланишга топширилди.

ЖАҲОНДА

● Брюсселда Россия билан Европа Иттифоқи газ узатишнинг халқаро назорат механизмига доир ҳужжатни имзолаганлиги сабабли бугундан Россия газини Европа мамлакатларига узатиш қайтадан йўлга қўйилди. Муҳими шундаки, Украина ҳам Россия газини Европага етказиб бериш ҳақидаги протоколни имзолашга рози бўлди.

● Жанубий Корея билан Япония жаҳон молиявий инқирози асоратларидан халос бўлишда изчил ҳамкорлик қиладиган бўлишди. Зеро кеча Сеулда бўлиб ўтган саммит иштирокчилари — Жанубий Корея Президенти Ли Мен Бак ҳамда Япония Бош вазири Таро Асо иқтисодий сиёсатни ўзаро мувофиқлаштириш, макроиктисодий сиёсат ишлаб чиқиш, миллий иқтисодни хориж рақобатидан ҳимоя қилишга қелишиб олишди.

● Американинг машҳур «Боинг» самолётсозлик компанияси ўзининг 4500 нафар ходимларини қисқартиришни режалаштирмоқда. Асосий қисқартиришлар жорий йилнинг иккинчи чорагида амалга оширилади ва акарият Вашингтон штатидаги ишларга тааллуқли бўлади. Компания жаҳон иқтисодий таназзули шароитларида рақобатбардошликни таъминлаш учун шундай йўлни қўлаётганини маълум қилди.

● Кеча ilk бор Исроил танклари Фазо минтақасининг аҳоли яшаш пунктларига кириб борди. Кечаги ҳарбий операциялардан сўнг бу ерда ҳалок бўлган фаластинликларнинг сони 900 кишига етди. Шу муносабат билан АҚШ ўзининг 150 нафар ватандошлари ва уларнинг оилаларини зудлик билан Фазо секторидан қўчиришга қарор қилди.

● Кеча АҚШнинг аввалги Президенти Жорж Буш ўзининг сўнгги матбуот конференциясини ўтказди. Унинг давлат раҳбари сифатидаги ваколатлари 20 январда тугайди.

● Аргентина ҳудудида давом этаётган машҳур «Дакар — 2009» автораллиснинг қўллар ҳудудидан ўтаётган бешинчи мураккаб босқичи давомида франциялик пойгачи ҳаётдан кўз юмди.

● Россиянинг Олтой ўлкасида «Газпром-мавиа» компаниясига қарашли Ми-8 русумли вертолёт ҳалокатга учради. Ҳалокат натижасида вертолётдаги 11 кишидан 7 нафари ҳаётдан кўз юмди. Ҳалокат сабабларини ўрганаётган Фарбий Сибирь транспорт прокуратураси вертолётга қуйилган ёнилғи намуналарини текширмоқчи. Зеро, ҳалокатнинг асосий сабабларидан бири сифатида сифатсиз ёнилғининг двигателни ишдан тўхтатиши аварияга олиб келганлиги таҳмин қилинмоқда.

Қисқа сатрларда

● **БУГУН** МК «Ватанпарвар» ташкилотининг Тошкент шаҳар Кенгашида 14 январь — Ватан Ҳимоячилари кунига бағишланган «Она Ватан Ҳимояси — муқаддас бурч» мавзусида катта байрам тадбири бўлиб ўтди. Тадбирда бир қатор кўрик-танловларнинг голибларига диплом ҳамда эсдалик совғалари топширилди.

● **ЮНУСОБОД** тумани ҳокимли-

гида туман фаоллари, ёшлари иш-тирокида 14 январь — Ватан Ҳимоячилари кунига бағишланган тадбир бўлиб ўтди.

● **БУГУН** Миробод туманидаги Фафур Фулом номидаги маданият уйида Ватан Ҳимоячилари кунига бағишлаб «Мен ҳам Ватан Ҳимоячиси бўламан» мавзусида ўтказилган тадбирда 213-мактаб ўқувчилари, Баротхўжа маҳалласи ёшлари иштирок этишди.

● **БУГУН** Чилонзор туманидаги 162-ўрта мактабда Ватан Ҳимоячилари кунига бағишланган маданий-маърифий тадбир уюштирилди.

● **ТОШКЕНТ** Давлат техника

университети қошидаги академик лицейда «Барчамиз биринчи қадам ташлаймиз!» шiori доирасида ўтказилган семинар-тренинг «Камолот» ЁИХ Шайхонтоҳур туман бўлими ҳамкорлигида уюштирилди.

● **ЎЗБЕК** Миллий академик драма театрида актриса Мадина Мухторованинг томошабинларга ҳавола этилган бир актёр театри томошаси «Хайрат» деб номланди.

● **БУГУН** Ҳамза туманидаги

«Тенгдош» маданият уйида таниқли адабиётшунос олим Озод Шарафиддиновнинг 80 йиллигига бағишлаб ўтказилган хотира кечаси ва концерт дастури «Буюк сиймони хотирлаб» деб номланди.

● **БУГУН** «Камолот» ЁИХ Тошкент шаҳар Кенгаши томонидан туманлардаги етакчи мутахассисларнинг малакасини оширишга бағишланган ўқув-семинари бўлиб ўтди. Ушбу тадбир Чилонзор туманидаги Етакчи-ёшлар ўқув марказида ташкил этилди.

(Тошкент шаҳар ҳокимлигининг Ахборот хизмати ва ўз мухбирларимиз хабарларидан).

14 январь — Ватан ҳимоячилари куни

Ватан мудофеасига отланган ҳарбийларимиз ишларининг янада ривож топишида мудофеага кўмаклашувчи "Ватанпарвар" ташкилотларининг ўрни бекиёс. Маъкур ташкилотнинг Яккасарой туман Кенгаши ўтган вақт мобайнида бир қанча эзгу ишларни амалга оширишга улгурди. Жумладан, ўтган «Ёшлар йили»да "В" тоифада 450 нафар, "ВС" тоифада 150 нафар ҳайдовчилар оилавий касбдаги мутахассислар халқ хўжалигининг турли тармоқларига етказиб берилди.

Шу билан бир қаторда Яккасарой тумани "Қушбеги" маъзесида истиқомат қилувчи тарбияси оғир, вояга етмаган ёшлар билан алоҳида тарғибот-таъшиқот ишлари олиб борилди. Ҳозирги кунда шаҳар экологик мувозанатини мустаҳкамлаш, ободонлаштиришга эътибор қаратиш муҳим аҳамият касб этади. Айни шу

МАМЛАКАТИМИЗ ЧЕГАРАЛАРИ МУСТАҲКАМЛИГИ, КҮРДОШЛАРИМИЗНИНГ ЭРКИН, ХАВФ-ХАТАРЛАРДАН ХОЛИ ТУРМУШ ТАРЗИНИ ТАЪМИНЛАШ КҮРОЛЛИ КУЧЛАРИМИЗ ЗИММАСИДАГИ МАСЪУЛИЯТЛИ ВАЗИФА ҲИСОБЛАНАДИ. АЙНИ КУНЛАРДА ЭСА ФИДОКОРОНА ХИЗМАТ ЭГЛАРИ ЎЗЛАРИНИНГ КАСБ БАЙРАМЛАРИНИ НИШОНЛАШМОҚДА.

ҒАЙРАТ ВА ШИЖОАТ БИЛАН

долзарб талаблардан келиб чиққан ҳолда тумандаги 319-мактабнинг табиатсевар ўқувчилари билан ҳамкорликда ҳашар ташкил этилиб, ён-атроф ободонлаштирилди. 150 дан зиёд манзарали ва мева-ли қўнлар ўтказилди.

— Тум маънодаги ватанпарварлик муқаддас Ватан, шу азиз тупроқни севишдан бошланади, — дейди Мудофеага кўмаклашувчи "Ватанпарвар" ташкилоти Яккасарой туман Кенгаши раиси вазифини бажарувчи Аваз Убайдуллаев биз билан суҳбатда. — Ёшларимизда она юртва бўлган ул-

кан ахтиромни шакллантириш мақсадида мавзеимизда яшовчи ёшларни "Ватанпарвар" тарихи музейига олиб бордик. Бундан ташқари келажагимиз ворислари Бобур, Ғ.Ғулом номидаги маданият ва истироҳат боғларида ташкил этилган оммавий тадбирларда ҳам ўзларининг билим, куч ва спорт борасидаги амалий тажрибалари билан иштирок этишди.

Маълумки, бугунги кунда замонавий таълим андозаларини компьютерлар, барча талабларга жавоб берувчи ўқитиш тизимларисиз тасаввур этиш қийин. Ўқиш тизи-

мидаги сермаҳсуллик эса ўзаро ҳамкорликда ўзининг ижобий самарасини беради. Буни яхши англаган туман Кенгаши масъуллари Учтепа туман халқ таълими бўлимига қарашли 296-умумтаълим мактабиде иккита ўқув синфини ЙХК учун жиҳозлашди. Эндиликда бу ерда тахсил олувчи вояга етмаган ёшлар, оммавий касбдаги мутахассисликка қизиқувчи ўқувчилар бу борадаги бошланғич таълимни олишлари мумкин.

Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, туман Кенгашининг ўқув залига ташриф буюрувчи

тинловчилар, дунё ва мамлакатимиз ижтимоий-сиёсий ҳаётига қизиқувчи ёшлар бу ердаги яратилган шарт-шароитлардан фойдаланишлари мумкин. Ёшларнинг сийхат-саломатлигини мустаҳкамлаш мақсадида 1 миллион 600 минг сўмлик спорт буюмлари харид қилинди. Айни шу хайрли ишларнинг натижаси ўлароқ туман Кенгашининг иқтидорли ёшлари Тошкент шаҳар ҳокимлиги томонидан ташкил этилган турли спорт мусобақаларида ва машғулотларида фаол қатнашиб, юқори ўринларни эгаллаб келишмоқда.

Кўни кеча эса Тошкент тўқимачилик ва ёнгил саноат институти ҳарбий кафедраси талабалари билан ўтказилган байрам дастурида иштирок этган спортчилар ўзларининг бор иқтидорларини намойиш этишди.

Хидирали ПАНЖИЕВ

ЭЪТИБОР ВА ҒАМХЎРАНИК САМАРАЛАРИ

— Оиламизда ҳар йили Ватан ҳимоячилари кунини катта қувонч билан нишонлаймиз, — дейди тошкентлик **Дурдона САДРИДДИНОВА**. — Умр йўлдошим ва қайнонам ҳарбий. Бу соҳа кишидан катта масъулият ва улкан жасорат эгаси бўлишни талаб қилади. Мен ана шундай шарафли касб эгасининг рафиқаси эканимдан фохрланаман.

Илдус КУБЕЛЕКОВ, муҳандис:

— Ҳарбий касб эгаси бўлганимдан фохрланаман. Ҳаво кемаларига болалигимдан қизиқар эдим. Бугун ҳарбий учувчиларимизнинг хавфсизлигини таъминлашга, муваффақиятли парвозига ҳисса қўшаётганимдан қувонаман. Ҳарбий қисми-мизда тахсил олаётган ёш муҳандисларнинг ўз вазифини меҳр билан ёндашиши, пухта билим олишга интилувчанлиги ва изланувчанлиги бу соҳадаги ислохотлар ва ёшларга кўрсатилаётган эътиборнинг самарасидир.

Ўтган йили Юртбошимизнинг Фармонида биноан "Шухрат" медали билан тақдирланганим ҳаётимдаги улкан воқеа бўлди. Биз, ҳарбийларга кўрсатаётган эътибори ва ғам-

хўрлиги учун давлатимиз раҳбаридан миннатдоримиз.

Зухра КАРИМОВА, уй бекаси:

— Катта ўғлим муддатли ҳарбий хизматни ўтади. Армиядан қайтиб келгач, ўғлимнинг дунёқарашини кенгайтириб, ҳақиқий эр йигитга айланди, ҳарбий ҳувоҳ бўлдим. У ҳарбийдан ўзига ишонган, ота-онасига ва укаларига меҳрибон, энг қувонарлиси, масъулиятни ҳис қила оладиган йигит бўлиб қайтди. Қолган ўғилларим акасига ҳавас билан қарашади.

Жамшид АБИЛОВ, ҳарбий ҳаво кемаси учувчиси:

— Болаликдаги орзуим рўёбга чиққанидан, осмонимиз осудалиги, халқимиз тинчлигини қўриқлаш ишига ўз ҳиссамни қўшаётганимдан бахтиёрман. Ҳарбий қисимимиз замонавий ҳаво кемалари ва барча зарур техник жиҳозлар билан таъминланган.

Бу, албатта, мамлакатимиз Президентининг соҳа ривожига кўрсатаётган доимий эътибори ва ғамхўрлиги самараларидир.

**Ўза мухбири
Мадина УМАРОВА
суҳбатлашди.**

БАЙРАМГА БАҒИШЛАНГАН КЎРГАЗМА

**ЎЗБЕКИСТОН ҚҮРОЛЛИ КУЧЛАРИ
МАРКАЗИЙ МУЗЕЙИДА УМУМАРМИЯ
БАДИЙ ИЖОДИЁТИ КЎРГАЗМАСИ
ОЧИЛДИ.**

Шу муносабат билан ташкил этилган тадбирда Президентимиз Ислон Каримов раҳнаомлигида мамлакатимиз мудофеа тизимида амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотлар ўз самараларини бераётган-

ни, жумладан, ҳарбий ижодкорлар ҳар томонлама қўллаб-қувватланаётгани алоҳида таъкидланди.

14 январь — Ватан ҳимоячилари кунига бағишлаб ташкил этилган мазкур кўргазмада на-

мойиш этилаётган асарларда истиқлол йилларида эришилган ютуқлар, юртимизнинг гўзал табияти манзаралари ҳамда ҳарбийлар ҳаёти ўзифодасини топган.

Кўргазмада ҳарбий хизматчилар, уларнинг оила аъзолари ҳамда ҳарбий ўқув юртлари курсантларининг тасвирий санъат, халқ амалий санъати намуналаридан иборат икки юзга яқин ижодий иши намойиш этилмоқда.

**Х.САЛИМОВ,
Ўза мухбири**

ЎЗБЕКИСТОН ОПЕРА ВА БАЛЕТ ТЕАТРИ АРТИСТЛАРИ ҲИНДИСТОНДА

АЛИШЕР НАВОЙИЙ НОМИДАГИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК ОПЕРА ВА БАЛЕТ КАТТА ТЕАТРИНИНГ ҲИНДИСТОНГА ГАСТРОЛЬ САҒАРЛАРИ ЖЎШҚИН КАЙФИЯТДА БОШЛАНДИ.

Алишер Навоий номидаги ДАКТ Марказий Осиё худудиде опера ва балет санъати намойиш этиладиган ягона катта театр ҳисобланади. Унинг муваффақиятлари Ўзбекистон халқининг бойлиги, ўзбек миллиятининг ифтихоридир. 2009 йилда мазкур театр ўзининг 80 йиллик юбилейини нишонлайди.

Театрнинг ижодий шаклланиши ва ривожланиши тарихини арақлаб туриб, томошабинларни дунё ва миллий мусиқа маданиятининг энг гўзал намуналари билан таништириш билан бир қаторда, мазкур театр ўзининг аҳамиятга моликлик даражасини кенгайтириш, дунё маданияти сарафхаларида ўзининг муносиб ўрнини эгаллашга ҳаракат қилиб келди, деб айтиш мумкин. Фикримизга ҳорижий давлатларга гастроллар уюштириш, яхшоқ ижрочиларимизнинг халқаро фестиваллар ва танловларда қатнашиши, халқаро лоийҳаларни амалга ошириши мисол бўла олади. Ўзбекистон истиқлолга эришганидан сўнг театрга мустақил ижодий фаолият юритиш ва турли давлатлардаги ҳамкасблари билан тўғридан-тўғри ало-

қалар ўрнатиш имконияти яратилди. Театр артистларига ҳорижий гастролларга киши учун кенг шароитлар яратилди.

Ўтган йили Тошкентда илк бор "Тошкент баҳори" халқаро опера ва балет санъати фестивали, шунингдек, дунё опера санъати усталаридан бири, мамлакатимизда бир неча асарлари сахналаштирилган буюк италян ба-стакори Жакомо Пуччинига бағишланган халқаро фестивал ўтказилди.

Кейинги вақтларда Алишер Навоий номидаги ДАКТ Миср, Россия, Японияда бўлиб ўтган фестивалларда иштирок этди. Шунингдек, театр жамоасининг чиқишлари Япония, Таиланд, Малайзия, Туркияда юқори баҳо олдиди.

Театр сахнасида ўзбек миллий санъатининг дурдонаси саналган С. Юдаковнинг "Майсаранинг иши", И. Акбаровнинг "Леопард ва Сўғдиёдан", Бровцин ва Жамилларнинг "Тоҳир ва Зухра", М. Ашрафийнинг "Севги тумори", М. Бафоевнинг "Менинг муҳаббатим осмон", А. Эргашевнинг "Хумо" спектакллари қўйилган.

Шунингдек, театр репертуарида дунё мусикаси хазинасидан ўрин олган 50 дан ортқ спектакллар мавжуд. "Енгилтак", "Уйхудаги соҳибжамол", "Жизель", "Дон Кихот", "Ромео ва Жульетто", "Спартак" спектакллари шулар жумласидандир.

Дехлидаги энг яхши сахналардан бири — "Сири-Форт Аудиториум" киноконцерт мажмуасида ўзбекистонлик артистларнинг чиқишлари бўлди. Улар томошабинлар эътиборига "Дон Кихот" балети ва симфоник мусиқа концертини ҳавола этишди. Концертдан сўнг Ўзбекистоннинг Хиндистондаги элчихонасида қабул маросими бўлиб ўтди. Унда мамлакат ҳукумати аъзолари, қўллаб-даватлар элчилари ва дипломатлари, ижтимоий-сиёсий, ишбилармон, илмий доиралар вакиллари ва журналистлар қатнашди.

"Хиндистон-МДХ" савдо-саноат палатаси президенти Раҷай Матху Ўзбекистонда ўзининг эстетикаси, ғоявий-бадий новаторлик йўналишидан фарқ қилувчи балет санъати шунчалик ривож топганидан ҳайратга тушганини билдирди. У Европа ва Осиё давлатлари артистлари билан беллаша оладиган ушбу балет гуруҳи

ўз актёрлик маҳорати билан барчага манзур бўлганини таъкидлади.

"Мен жуда қўллаб-даватлар артистларининг ижросини қўришга муяссар бўлганман, шунинг учун ҳам чиқишларнинг фарқига бора оламан, — дейди Украинанинг Хиндистондаги элчиси Игорь Полиха ўз таассуротлари билан ўртоқлашар экан. — Ўзбекистонлик актёрлар ижросидаги "Дон Кихот" балети жуда ажойиб чиқди".

"Хиндистон-Марказий Осиё" жағармаси президенти Кришнамурти Сантханам ўзбекистонлик артистларнинг симфоник мусиқа концерти барчага завқ-шаўқ улашганини таъкидлади. Томошабинларга, айниқса, мумтоз миллий мусикаларимиз ижроси жуда маъқул бўлди.

Театрнинг симфоник оркестри ижро этган таниқли ўзбек бастакорларининг мумтоз асарлари ҳам йиғилганларда катта таассурот қолдирди.

Ўз гастроллари давомида Алишер Навоий номидаги ДАКТ артистлари Мумбай, Хайдаробод ва Чиннай шаҳарларида ҳам спектакллар қўйишлари мўлжалланган.

**И. ШАРОПОВ,
"Жаҳон" АА,
Дехли**

**«БҮНЁДКОР» ЁШЛАР ТЕЛЕКУБИДА «КУЧЛАРНИ
БИРЛАШТИРАМИЗ, ОИТСНИ ТЎХТАТИМИЗ»
МАВЗУСИДА СЕМИНАР-ТРЕНИНГ БЎЛИБ ЎТДИ.**

Тадбирлар

СОҒЛОМ ТУРМУШ ТАРАҒДОРЛИМИЗ

«Ёш журналистлар ва ОАВ гуруҳи» ташаббуси билан ўтказилган ушбу анжуманда кўпчилигининг бу касаллик ҳақида етарли маълумотга эга эмаслиги, неча-неча аҳил оилаларнинг бузилиб кетиши, ўз жонига қасд қилишдек нохуш ҳодисаларга сабаб бўлаётгани ҳақида мутахассисларнинг маърузалари эшитилди.

Шунингдек, семинарда касални даволашдан кўра олдини олиш афзал эканлиги айтилиб, ОИТСнинг келиб чиқиш сабабларини атрофича ўрганиб, даволаш ва тағ-томири билан йўқ қилиб ташлаш чораларини излаб топиш кераклиги ҳақида маслаҳат ва фикрлар берилди.

Тадбирда иштирок этган ёшлар ўзларини қизиқтирган саволлар билан муножаат этиб тўлиқ жавобларни олишди.

— Биз ёшлар соғлом турмуш тарафдоримиз. Шунинг учун бу офатдан нафақат ўзимизни асрашимиз, балки ён-атрофимиздаги катта-кичикни ҳам оғохлантиришимиз лозим, — дейди коллеж ўқувчиси Аҳрол Мўминов. — Токи биз билан ёнма-ён яшаётган ҳар бир замондошимиз соғлом, жамиятимизга керакли инсонлар бўлиб вояга етсин, таълим-тарбия олсин.

Фикр-мулоҳазаларга бой тарзда ўтган ушбу анжуман барчада яхши таассурот қолдирди.

**Алишер МИРЗАЕВ,
«Бунёдкор» ёшлар телеклуби аъзоси**

Иқтисодиёт

МАҲСУЛОТ СЕРТИФИКАТЛАНГАН

**МАҲАЛЛИЙЛАШТИРИШ ДАСТУРИ
АСОСИДА ФАОЛИЯТ КЎРСАТАЁТГАН
КОРХОНАЛАРДА ТАЙЁРЛАНАЁТГАН
МАҲСУЛОТЛАР ЧЕТДАН
КЕЛТИРИЛАДИГАН ТОВАРЛАР ЎРНИНИ
БОСИШИ БАРОБАРИДА УЛАРДАН
БИРМУНЧА АРЗОНЛИГИ БИЛАН ҲАМ
АЖРАЛИБ ТУРАДИ.**

Бунинг устига уларни четдан келтириш харажатлари ҳам иқтисод қилинади. Ана шундай корхоналардан бири «TOSOL-N» масъулияти чекланган жамиятида зарур маҳсулот — автомобильларнинг ички ёнувчи двигателлари учун совутувчи суюқликлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилган. Айниқса, ушбу суюқликлардан кишики мавсумда транспорт соҳасида кенг фойдаланиладики, у автомашинанинг двигатели қизиқ кетилишининг олдини олади, совуқда эса яхлалмаслигини таъминлайди.

— Ҳозирда сертификатланган мазкур маҳсулотларимизнинг 3 хил турини буюртмачиларга етказиб бераёғимиз, — дейди корхона раҳбари Нуриддин Сайдалиев. — Уларни харидор талаб ва эҳтиёжидан келиб чиққан ҳолда 1;3;5 литрлик идишларда қадоқлаймиз. «Тошхартрансхизмат» уюшмаси, Навоий ва Олмалиқ тоғ-металлургия комбинатлари ва бошқа корхона ҳамда ташкилотлар асосий буюртмачиларимиз сирасига киради.

Корхона аҳли ўз маҳсулотини Россия технологияларини қўллаган ҳолда ишлаб чиқаради. Келгусида улар янада кўпроқ буюртмачиларни жалб этиб, ўзлари тайёрлаётган товарни жаҳон андозаларига мос бўлишига эришишни ҳамда уларни ҳорижий харидорларга ҳам сотишни кўзда тутишмоқда.

ЯНГИ ТЕХНОЛОГИК ЛИНИЯ ЎРНАТИЛДИ

**КОРХОНАЛАРГА ҲОРИЖИЙ
ДАВЛАТЛАРДАН КЕЛТИРИБ
ЎРНАТИЛАЁТГАН ЯНГИ ТЕХНОЛОГИК
ЛИНИЯЛАР МАҲСУЛОТ ТУРЛАРИНИ
ОШИРИБ, СИФАТИНИ ХАЛҚАРО
АНДОЗАЛАРГА МОСЛАШДА КАТТА
АҲАМИЯТ КАСБ ЭТАДИ.**

Пойтахтимизда фаолият кўрсатаётган «SIMAKX PARS» хусусий ишлаб чиқариш корхонасига ҳам жорий йилда ана шундай технологик линия ўрнатиш кўзда тутилган бўлиб, янги йилдан ушбу жараён бошлаб юборилди. Албатта, мазкур линиянинг ишга туширилиши натижасида ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш, маҳсулот турларини кўпайтириш имкони туғилади.

— Корхонамиз маҳаллийлаштириш дастури асосида иш юритмоқда, — дейди директор ўринбосари Мурод Маҳкамов. — 2005 йилда иш бошлаган бўлса, ўтган йилларда четдан келтириладиган маҳсулот ўрнини босувчи — поролон ишлаб чиқаришни йўлга қўйдик. Ушбу маҳсулотларимиз халқ хўжалигининг турли соҳаларида ишлатилгани боис ҳам ички бозорда харидорлигига билан ажралиб туради. Айниқса, автомобил-транспорт ва мебеласозликда ниҳоятда керакли хом ашё саналади. Шу боис ҳам йилдан йилга буюртмаларимиз кўпайиб бормоқда.

Корхонада бугунги кунда 30 нафар ишчи-хизматчи сифатли маҳсулот тайёрлаш йўлида изланаётган бўлса, янги линия ишга тушгач яна қўшимча ишчи ўринлари яратилади. Ишлаб чиқарилиши кўзда тутилаётган янги маҳсулот турлари бунёдкорликда ҳам қўлланилади. Ишлаб чиқаришнинг кенгайиши, албатта, маҳсулот тайёрлаш ва уни сотиш ҳажмининг ортишида муҳим аҳамият касб этади.

МАҲАЛЛИЙ ХОМ АШЁДАН

**ИЛҒОР ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИ ҚўЛЛАГАН
ҚОЛДА МАҲАЛЛИЙ ХОМ АШЁДАН
ТАЙЁРЛАНАЁТГАН МАҲСУЛОТЛАР
ИМПОРТ ЎРНИНИ БОСИШИ БАРОБАРИДА
БИРМУНЧА АРЗОНЛИГИ БИЛАН ҲАМ
ХАРИДОРГА МОС КЕЛМОҚДА.**

«KLAND KON SHARQ» хусусий корхонаси тадбиркорлари ҳам бир неча йилдирки табиий чарм ҳамда мўйнадан сифатли устки кийим-кечаклар ҳамда керакли ашёлар тайёрлашни ўзлаштиришган. Ҳозирда эса мазкур корхона ёрлиги билан ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар ички бозорда ўрнини топмоқда. Бунинг асосий боиси сифатли маҳсулотларни истеъмолчиларга етказиб беришни мақсад қилган корхона аҳли шартнома асосида сотиб олинган терини ошлашдан тортиб тайёр товар ҳолига келгунча бўлган жараёнларни ўзлари амалга оширадидлар.

— Ўтган йилларда Хитой давлатидан янги дастгоҳлар келтириб чехларимизни кенгайтирдик, — дейди корхона раҳбари Абдукарим Абдурахмонов. — Чеварларимиз маҳорати ҳам йилдан йилга ортиб бормоқда. Бозорини тинмай ўрганишга ҳаракат қиламиз ва шу асосда янги кийим-кечаклар турларини яратамиз. Шу кунгача 60 турдан зиёд моделлар яратишга муваффақ бўлдик. Айниқса, ўтган йилда харидорларга тортиқ этилган чарм ва мўйнали куртка, пальто, костюмларимизнинг бозори чаққон бўлди.

Ўтган йилни муваффақиятли яқунлаган тадбиркорлар ҳозирги кунда янги маҳсулотлар дизайни устида иш олиб боришмоқда. Шаҳримизнинг «Чилонзор» ҳамда «Чорсу» буюм бозорларида фаолият кўрсатаётган фирма дўконларида харидорлар учун барча қулайликлар мавжуд.

Шарофат БАХРОМОВА

СОЛИҚҚА ОИД ТАНЛОВ

**РЕСПУБЛИКАДА МАКТАБ, АКАДЕМИК ЛИЦЕЙ ВА КАСБ-ҲУНАР КОЛЛЕЖЛАРИ
ЎҚУВЧИЛАРИ ЎРТАСИДА «СОЛИҚ БИЛИМЛАРИ – БОЛАЛАРГА» РЕСПУБЛИКА КЎРИК-ТАНЛОВИ БОШЛАНДИ.**

Ўқувчиларнинг солиқ саводхонлигини янада мустаҳкамлашга қаратилган мазкур танлов Республика Давлат солиқ қўмитаси, Олий ва ўрта махсус таълим, Халқ таълими вазирилари ҳамкорлигида ўтказилмоқда. Танловнинг биринчи босқичи жорий йилнинг 10-20 январь кунлари туманларда, 20-30 январь кунлари Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳрида, 30 январдан 10 февралга қадар республика миқёсида ўтказилади.

Танловда 1-4 синф ўқувчилари «Солиқ мавзусининг суратлардаги тасвири», 5-9 синфдаги ёшлар «Солиқ мавзусининг хикояларида қасд эттирилиши», академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари талабалари эса «Ўзбекистон Республикасида солиқ сиёсати» мавзусидаги энг яхши иш ҳамда «Солиқлар нимага тўланади ва нималарга сарфланади?» мавзусидаги энг яхши компьютер иши йўналишларида ўз билимларини намойиш этади.

Мутахассисларнинг таъкидлашича, ҳар бир мамлакатнинг иқтисодий ривожига бе-восита солиқлар билан боғлиқ. Шундай экан, аҳолининг солиқ маданиятини яна-

да такомиллаштириш, солиқ йўналиши бўйича кўникмаларни шакллантириш ривожланаётган ҳар бир давлат учун муҳим омил ҳисобланади. Солиқ сиёсати, унинг мазмуни, мақсади, амал қилиш шакли ва воситалари бўйича аҳолини, айниқса, ёшларнинг ҳаётдорлигини янада ошириш бугунги кунда муҳим аҳамият касб этади. Шунингдек, давлат ҳолда, Республика Давлат солиқ қўмитаси, Олий ва ўрта махсус касб-ҳунар таълими, Халқ таълими вазирилари томонидан мактабларда, касб-ҳунар коллежлари ҳамда олий таълим муассасаларининг ноимтисодий йўналишлари учун солиқ саводхонлиги бўйича махсус ўқув режалари ишлаб чиқилган.

Мазкур кўрик-танлов ҳам худди шу режа асосида республикадаги барча ўқув муассасаларида ўтказилади. Солиқ саводхонлиги бўйича ўз билим ва иқтидорини намойиш этган танлов ғолиблари ҳомийлар томонидан компьютер, рақамли фотоаппарат ҳамда «MP3» плеери билан тақдирланади.

**Сурайё МЕЛИКУЛОВА,
«Туркистон-пресс»**

Маънавият — акс кўзгуси

Маънавият тарғибот марказларида

КОМИЛЛИККА ЕТАКЛОВЧИ ЙЎЛ

МАМЛАКАТИМИЗ МУСТАҚИЛЛИККА ЭРИШГАНДАН СЎНГ ЮРТИМИЗДА МАЪНАВИЙ-МАЪРИФИЙ ИШЛАРНИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШТИРИШ, ИЖТИМОИЙ-МАЪНАВИЙ МУХИТНИ ЮКСАЛТИРИШГА МУҲИМ ЭЪТИБОР ҚАРАТИБ КЕЛИНМОҚДА. ПРЕЗИДЕНТИМИЗНИНГ 2006 ЙИЛ 25 АВГУСТДАГИ «МИЛЛИЙ ҒОЯ ТАРҒИБОТИ ВА МАЪНАВИЙ-МАЪРИФИЙ ИШЛАР САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ҚАРОРИ БУ БОРАДА МУҲИМ ДАСТУРУЛАМАЛ БЎЛГАНЛИГИ, ШУБҲАСИЗ. МАЗКУР ҚАРОР ИЖРОСИНИ ТАЪМИНЛАШ БОРАСИДА ШАҲРИМИЗДАГИ МАЪНАВИЯТ ТАРҒИБОТ МАРКАЗЛАРИНИНГ ТУМАН БЎЛИМЛАРИ ТОМОНИДАН АМАЛГА ОШИРИЛАЁТГАН ИШЛАР ДИҚҚАТГА САЗОВОР БЎЛМОҚДА. ЖУМЛАДАН, МАЪНАВИЯТ ТАРҒИБОТ МАРКАЗИНИНГ СЕРГЕЛИ ТУМАН БЎЛИМИ ФАОЛИЯТГА НАЗАР ТАШЛАБ, БУНИНГ ГУВОҲИ БЎЛДИК.

— Миллий ғоя, маънавият ва маърифат тарғиботининг йўл-йўри, усул ва услублари жуда кўп. — Хусусан ҳозирги глобаллашув жараёнида фикрий таъсир этишининг янги-янги ва ранг-баранг воситалари яратилган, — дейди Маънавият тарғибот марказининг Сергели туман бўлими раҳбари Баҳодир Хайтматов. — Юртбошимизнинг бевосита раҳнамоликлари остида мамлакатимизда бошқа соҳалар қатори маънавий ислохотлар изчил амалга оширилмоқда. Бу ислохотлар моҳиятини, шундай улуғ интилишлардан кўзланган эзгу мақсадларни аҳоли, хусусан, ёш авлод онгушуви ва қалбига етказиш ўта масъулиятли, шу билан бирга ниҳоятда шарафли вазифалар сирасига киради. Президентимизнинг «Миллий ғоя тарғиботи ва маънавий-маърифий ишлар самарадорлигини ошириш тўғрисида»ги Қарориди «Ватанамиз мустақиллигининг маънавий асосларини мустаҳкамлаш, миллий кадриятларимиз, айнава ва урф-одатларимизни асраб-авайлаш, халқимиз, айниқса ёш авлод қалби ва онига она юртва муҳаббат, истиклолга садоқат туйғуларини чуқур синг-

дириш масаласи бугунги кунда тобора долзарб аҳамият касб этмоқда» дея бежиз таъкидланмаган. Мазкур Қарор ижросини таъминлаш борасида Сергели туманида маънавий-маърифий ишларни янада такомиллаштириш, ижтимоий-маънавий муҳитни юксалтиришга катта эътибор қаратганмиз ва йил бошидан чора-тадбирларнинг комплекс дастури қабул қилинган. Қарор ижроси йўлида Тошкент молия-иқтисод коллежи, Мудофаага кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилоти туман бўлимида, 300-ўрта мактабда, «Олимпиада умидлари» спорт мажмуасида, тери-таносил касалликлари диспансерида ва бошқа ташкилотларда бир қатор ватанпарварлик тадбирлари ўтказилди. Мазкур тадбирлар Мудофаа бўлими, халқ таълими бўлими, хотин-қизлар кўмитаси, «Махалла» хайрия жамғармаси, Маънавият тарғибот бўлими, касб-хунар коллежлари, маданият ва спорт ишлари бўлими ҳамда ҳудудий тиббиёт бирлашмаси билан ҳамкорликда амалга оширилди. Ватан ҳимоячилари кўни, Алишер Навоий ҳамда Захриддин Муҳаммад Бобур таваллуд кунлари муносабати би-

лан туман маҳаллалари ва ўқув юртиларида маданий-маърифий тадбирлар ўтказилди. Шунингдек, дўстлик ва биродарлик, меҳр-оқибатни тарғиб этувчи Наврўз байрами тантаналари туманининг барча маҳаллаларида, ўқув юртиларида, маданий объектларида, корхона ва ташкилотларда кенг нишонланди. Шу билан бирга соҳибқирон Амир Темур таваллуди, Хотира ва Қадрлаш кўни, Мустақиллик байрами, Ўқитувчи ва Мураббийлар кўнига бағишланган маданий-маърифий тадбирлар мазмунли ва қизиқарли ўтказиб келинмоқда. 8 декабрь Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинган кун муносабати билан маҳаллалар гузарлари, ўқув юртиларида ҳуқуқшунослар билан давра суҳбатлари ва очиқ мулоқотлар бўлиб ўтди.

Янги 2009 — Қишлоқ тарқиқоти ва фаровонлиги йилида ҳам ўз иш режаларимизни белгилаб олдик. Маънавий-маърифий, мафкуралар ва ғоявий ишларни янада такомиллаштириш бўйича самарали режалар тузилмоқда. Режага кўра жорий йилда Сергели туманининг тарихини яратиш, китоб дўконларини ишга тушириш,

Маънавият тарғиботчилари гуруҳини шакллантириш ва фаолиятини ташкил этиш, турли байрамлар муносабати билан маданий-маърифий тадбирлар, ажодларимиз хотирасига бағишланган кечалар ўтказиш, урф-одат ва анъаналаримизни ёшлар қалбига чуқур сингдириш, туманда маънавият-тарғибот ишларини янада такомиллаштириш, Қишлоқ тарқиқоти ва фаровонлиги йилига бағишланган тадбирларда унинг мазмун-моҳиятини кенг аҳоли, айниқса ёшлар ўртасида тушунтириш шулар жумласидандир. Мана шу эзгу мақсадларимизни амалга ошириш йўлида собитқадамлик билан астойдил ҳаракат қилсак, ўйлаيمانки, ўйланган мақсадларимизга етамиз албатта. Зеро, маънавияти юксак элнинг келажиги буюк бўлиши шубҳасиз. Бу йўлда биз Маънавият тарғиботчиларининг зиммасида катта масъулият бор. Бу масъулият бизни яна ҳам илдам боришга, улуғ мақсадлар сари дадил одимлашга чорлайди.

Дилором ИКРОМОВА
СУРАТДА: туманда ўтказилган маънавий-маърифий тадбирдан лавҳа.

ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ САҲЪАТ ИНСТИТУТИДА ЯҚИНДА БЎЛИБ ЎТГАН II - АНЪАНАВИЙ МАЛАКА ОШИРИШ СЕМИНАРИ «МАЪНАВИЯТ ВА САҲЪАТ» МАВЗУСИДА БЎЛИБ, УНДА САҲЪАТШУНОС, АДАБИЁТШУНОС ВА ТАРИХЧИ ОЛИМЛАР ХАМДА МАЗКУР ИНСТИТУТНИНГ ПРОФЕССОР-ЎҚИТУВЧИЛАРИ ИШТИРОК ЭТДИЛАР.

Анжуманлар

МАЪНАВИЯТ ВА САҲЪАТ

Тўрт кун давом этган ушбу анжумани Ўзбекистон Давлат саҳъат институти ректори У. Қорабев кириш сўзи билан очиб, «Миллий ғоя ва саҳъат», «Ўзбектеатр» ИИЧБ директори, санъатшунослик фанлари номзоди, доцент О.Ризаев «Бугунги кун ўзбек театри ва унинг долзарб вазифалари», филология фанлари номзоди, профессор С.Ғаниева «Навоий ва саҳъат», филология фанлари доктори, профессор Н.Комилов «Тасаввуф ва бадийи ижод», сиёсий фанлар доктори, профессор М.Қириқбоев «Фуқаролик жамиятида маънавият ва саҳъат», тарих фанлари доктори, профессор А.Саъдуллаев «Марказий Осиё тарихида маданий му-

аммолар» ва бошқалар ҳам шу каби мавзуларда маъруза қилдилар.

Маълумки, мустақиллик йилларида маънавиятга нечоғлик катта эътибор қаратилаётганлиги сир эмас. Давлатимиз раҳбарининг оқилона кўрсатмалари ва бевосита раҳнамолиги остида мамлакатимизда изчил сиёсий, иқтисодий ва маънавий ислохотлар амалга оширилмоқда. Юртбошимиз таъкидлаганларидек «Хар бир халқнинг келажиги энг аввало унинг ўзига, маънавий қудратига ва миллий онгининг ижодий кўчига боғлиқдир». Дарҳақиқат, замон ҳар қанча ўзгармасин, жамият ҳар қанча тараққий этмасин, инсониятнинг маънавиятга чанқоқли-

ги, маънавий баркамоллик сари интилиш бир лаҳза бўлсин тўхтаб қолмайди.

— Бу йил иккинчи бор ташкил этилаётган анъанавий илмий-назарий семинарни ўтказишдан мақсад, институтимиз ўқитувчиларининг ҳар бир соҳа бўйича билимларини ошириб боришдан иборат, — дейди Ўзбекистон давлат саҳъат институти ўқитувчиси, филология фанлари номзоди, доцент Хамдам Исмоилов. — Келгусида бундай семинарларни республикага ҳам кенг ёйиш мўлжалланмоқда.

Баҳс-мунозаралар, савол-жавоблар ҳамда тақлифлар асосида ўтган мазкур анжуман йилангиларда унутилмас таассурот қолдирди.

Гулором ҲАМИДОВА
СУРАТДА: анжумандан лавҳа.

Равшан Шокиров олган сурат

САХОВАТПЕШАЛИК — АЖОЙИБ ХИСЛАТ

ИНСОНДА ТАБИАТДА МАВЖУД БЎЛГАН ИЖОБИЙ ХУСУСИЯТЛАР ЖУДА КЎП: ҲАЛОЛЛИК, РОСТҲЎЙЛИК, АНДИШАЛИК, ОР-НОМУСЛИЛИК, МУРУВВАТЛИЛИК, САХОВАТПЕШАЛИК ВА ҲОКАЗО. ЎЗГАЛАРГА ХУРСАНДЧИЛИК БАХШ ЭТМОҚЛИК ИНСОН ҚАЛБИНИНГ САХОВАТИДИР. САХОВАТЛИ ИНСОН БИРОВАРГА ЁРДАМ ҚЎЛИНИ ЧЎЗИБ, МОДДИЙ МАНФААТ ТАЪМА ҚИЛМАГАН ҲОЛДА БОШҚАЛАРГА ЯХШИЛИК ҚИЛИБ, ҚИЛГАН ИШИДАН ЎЗИ ХУЗУР ТОПАДИ.

Одамларни ҳурмат қилиш саховатли инсон қалбига ҳузур-ҳаловат бағишлайди. Шунинг учун саховатпеша киши ҳаётида қувонч, хурсандчилик, гўзаллик чуқур ўрин олган бўлади. Инсоннинг саховатли экани унинг чеҳрасида, айниқса, кўзларида равшан кўриниш туради. Саховатли инсон бошқаларни севади ва қадрлайди. Шу сабабли унинг ўзи хушчақчақ, турмуши фаровон бўлади.

Саховатпешалар бошқаларни ўз шафқати соясида тутаяди, улар учун қарам эшикларини доим очиб қўяди, тилак ва ҳожатларини чиқаради, ширин сўзини аямайди.

Ширин сўз — бу ҳисларнинг ганжи, Унда пинҳона олам қувончи, Бир калма ширин сўз сабаб, Тарқар дилнинг алами, ранжи.

Катта дарахт ўзи офтобда тургани ҳолда ўзгаларга соя беради, ўзи учун эмас, бошқаларнинг ҳузур-ҳаловати учун мева беради. Саховатли инсонлар ўзгаларга ёрдам қўлини чўзиб, бу ишдан лаззат ва ҳузур топадилар.

Беморга малҳамдек ҳаёт бағишла, Чорасиз қолганга нажот бағишла.

Носир ХИСРАВ

Табиат ва инсон бир-бири билан узвий равишда чамбарчас боғланган. Ўзгаларнинг ҳузур-ҳаловати учун дарё, анҳор ва ариқларда мавжланиб зилот сув оқади, ўзгаларнинг манфаати учун сиргилар сўт беради, ўзгалар фойдаси учун қир-адирларда ўт-ўланлар ўсади, ўзгаларга қувонч бахш этиш учун муаттар ислар таратиб гул очи-

лади, ўзгалар ҳузур-ҳаловати учун яхшилик қилувчи саховатли инсонлар яшайди.

Яшанг орзу билан дўстлар, Гўзал бир муддао айланг,

Анга етмак учун лозим эса сиз жон фидо айланг,

Ибо мезонингиз бўлса, ҳаёт сўқмоқлари ҳечдир,

Адашмассиз ибқ қилган талабни сиз фидо айланг.

Восит САЪДУЛЛА

Ночор қолган инсонга ёрдам қўлини чўзиш, ғариб инсонларнинг кўнглини овлаш, етим-есирларга муруват қилиш саховатли инсонлар табиатига хос хусусиятидир.

Бир ғариб кўнглини қила олсанг шод, Яхшидир ер юзин қилгандан овод.

Ўтфинг-ла бир дилин қўл қила олсанг, Афзалдир юз қўлни қилмоқдан овод.

Умар ҲАЙЁМ

Яхшиликка ҳар ким ҳам яхшилик қила олади, ёмонликка яхшиликни чин ва саховатли инсонгина қила олади. Илтижо билан ёрдам сўровчининг ҳимоясига бўлишдан яхшироқ яхшилик йўқ.

Ҳинд ҳикматларининг бирида «Бахт ўтқинчи, ҳаёт ўтқинчи, кишининг тани ва ёшлиги ҳам ўтқинчи, аммо, олийҳимматлилик ва саховатпешалик абадийдир», — дейилган.

Убайдулла АБДУЛЛАЕВ

МАДАНИЯТЛИЛИК, ТАРБИЯ КЎРГАНЛИК, ОДОБИЛИК ИНСОННИНГ ТАШҚИ ҚИЁСАСИДА ҲАМ НАМОЁН БЎЛАДИ. КЎЧА-КЎЙДА, УЧРАШУВЛАРДА НОТАНИШ КИШИЛАРНИ УЧРАТАР ЭКАНМИЗ, АВВАЛО, УНИНГ ТАШҚИ ҚИЁСАСИГА НАЗАР ТАШЛАЙМИЗ. ШУНГА ҚАРАБ, У ҲАҚИДА МАЪЛУМ БИР ФИКРГА КЕЛАМИЗ. ЗЕРО ҲАММА ЕРДА ДОИМО КИШИГА ЮЗЛАБ КЎЗЛАР ҚАРАБ ТУРАДИ, У ҚАНДАЙ КИЙИНГАН, ҚАНДАЙ ҚАДАМ ТАШЛАЯПТИ, ЎЗИНИ ҚАНДАЙ ТУТАЯПТИ?

ГЎЗАЛ ФАЗИЛАТЛАРДАН ИБРАТ ОЛАЙЛИК

Покизаликка, озодаликка интилиш ҳар бир инсон олдидаги муҳим вазифалардан ҳисобланади. Озода кийиниш, бадани тоза сақлаш, сочи тараб оройиш бериб туриш, кийим-бош ва уй-жойни озода тутиш киши риоя қилиши керак бўлган энг оддий ва зарурий талаблардандир. Уст-боши гижимланган, соқоли олинмаган киши кўзга совуқ кўринади. Тирноқни ҳаддан ортиқ ўстириш, ошириб пардоз қилиш кулгилидир. Соци галати қилиб турмакланган, кўзга ташланиб турадиган катта зирак тақдан, бўйнига катта маржон осган қизлар, сочини елкасига тушириб, хурпайтириб юрган йигитлар ҳаммининг эътиборини тортади. Ўзининг ташқи қиёсасига эътибор бериб юриш ҳар бир кишининг муҳим ижобий хислатидир. Лекин ўзига оро бериш бирдан-бир мақсад бўлиб қолса, унинг бошқа барча манфаатлари шунга мослаштириб қўйилса, бу ҳол ижобий бўлмай қолади.

Ҳақиқий тарбияланганлик чиройли юриш, қадди-қоматни ғоз тутиш, хушхулқлик билан гапиришни тақозо этади. Кўп ёшлар буни билишмайди. Баъзилар лапанлаб, қўл силтаб, елкани чиқариб юрадилар, кўллари чўнтақларига солган ҳолда гапирдилар, стулда оёқларини чалиштириб ўтирадилар. Қўнчилик ўртасида ўзига оро бериш, тез-тез кўзгуга қараш, ҳаддан ортиқ безаниш, сочини тараш аёлларга ярашмайди.

Айрим ёшлар ясама, сунъий «гўзаллик» билан ўзларини бад-башара қилиб қўядилар, улар ҳақиқий гўзаллик юзнинг табиий латофатида, содда ва хушбичим кийимда эканини унутиб қўядилар. Кишининг ташқи гўзаллиги кийим рангларининг бир-бирига мос келишида, табиийлик ва соддаликда жуда ажқол кўринади. Кўзга ташланмаган ҳолда кишининг хусони табиий латофат ва нафосат берадиган, унинг айрим камчиликларини билинтирмай кетадиган кийим кийган маъқул.

Инсоннинг дид-фаросати кийим-бошида, хатти-ҳаракатларида, ўзини тутта билишида кўзга ташланади. Самимий, оққун-гил, ўзига талабчан, умуман, тарбияланган киши ташқи кўринишида сунъийлик, қалбакиликни кўрсатувчи биронта бемаъниликка йўл қўймайдиган тарзда кийинишга, ўзини шунга муносиб тутишга ҳаракат қилади. Дид-фаросатли киши ҳаммаша ана шу қиёфасини сақлаб қолади. Ташқи қиёфга эътибор бериш ички маънавий гўзаллиқнинг ифодаси ҳисобланади.

Гап нафосат, гўзаллик ҳақида борар экан, халқимизда пок-за, саранжом-саришта, пок табиати кишиларга нисбатан ишлатиладиган, «назокат» тушунчаси ҳақида бир-икки оғиз тўхташ жоиздир. Тарбияшунос аллома Абдулла Авлоний ўзининг «Туркий Гулистон ёхуд ахлоқ» асарида инсонларга айниқса, хотин-қизларга ярашлиқ «назокат» фазилатига алоҳида ургу бериб шундай деган: «Назокат» деб аъзоаларимизни, кийимларимизни пок ва тоза тутмоқни айтилур. Поклик зехн ва идрокни кенг ва ўткир қилур. Халқ орасида эътибор ва шуҳратга сабаб бўлур. Поклик ила ҳар хил касалликлардан қутулиб, жонимизнинг қаддини билган бўлуризмиз. Пок бўлмоқ саломатлигимиз, саодатимиз учун энг керакли нарсадир. Йиртқи, эски кийимлар киймоқ айб эмас, янги кийимларни кир қилиб, ёғини чиқариб юрмоқ айб ва гуноҳдир.Чунки бу иш шариятга терс, тарбияга, баданга зид, ҳам бир йилга етадиган кийимлар олти ойга етмай йиртилиб тамом бўладур. Бу мол қадрини билмаслиқдир. Йилослик балосидан поклик давоси ила қутулмоқ керак. Балиқнинг ҳаёти сув ила бўлганидек, инсоннинг саломатлиги ҳаво иладур. Агар тана пок бўлиб, ювилиб турмаса, қулоқ кир бўлса, эшитмагани каби бадан ҳам ўзига керак бўлган ҳавони инга ололмас, ичигадаги рутубат ҳам кирдан ўтуб чиқиб кетолмас, чунки бадан элак каби қўзликдир. Агар кўзи кир бўлса, ун туриб сув ҳам ўтмас, шунинг учун тамизи бўлмаган кишилар қўрқинчи касалликларга тезгина гирифтور бўлулар. Шодликларни гамда, олтиндан қадрли умрлари касалханаларда ўтар. Мана шуларни риоя қилиб, шариятимиз бизга покликни фарз қилмушдир.

Халқи олам сўйсиздир тозалик, покчи, Поклик орттирсиздир фаҳм ила идрокни. Ҳар кишининг кўксидан поклик нишонни бўлмаса, Тозалик майдонидан қувғайлар ул бебоки».

Қиссадан хисса: поклик, озодалик, саранжом-саришталик, юксак дидлилик иймон саломатлигидан дарак берувчи сифатлардир.

Ойша ТЎРАЕВА

СИРЛИ ОЛАМ

Жаҳон ва маҳаллий ахборот воситалари хабарлари асосида тайёрланди

● Америкалик полициячилар ёгин-сочинли кунларда содир бўладиган жуда кўпчилик бахтсиз ҳодисаларга соябон кўтарган йўловчилар сабабини бўлишни аниқлашган. Чунки соябон йўловчиларнинг олдини тўсиб қолиб, кўпинча у яқинлашиб келаётган транспорт воситасини сезмай қолади. Шу сабабли ҳам АҚШда янгича соябон ихтиро қилинди. Унинг юқори қисмига батареядан қувват оладиган лампочка ўрнатилди. Энди йўловчилар чорраҳадан ўтаётганда лампочкаларни ёқиб қўйишса бўлди. Бу билан фалокатларнинг олди олиниши аниқ.

● Осиё — Тинч океани минтақасидаги орол давлатларидаги об-ҳаво хизмати идоралари кичикроқ компьютер курилмалари ва қабул қилиш антеннаси билан фойдаланиб, об-ҳаво қандай келишини, вайрон-нагарчилик келтирувчи тўфонлар яқинлашиб келаётганини, авиация учун учиб шароити қандай бўлишини осонгина аниқлаб оладилар. Австралия метеорология бюроси кўпи билан 10 минг доллар турадиган ана шундай курилмани яратди. Осиё — Тинч океани минтақасидаги кичик мамлакатлар катта ва оғир курилмалардан фойдалана олмайдилар. Энди улар тақлим этилаётган курилма ёрдамида Тинч океанининг ғарбий қисми тепасида геостационар орбита турган «Интелсат» алоқа йўлдоши орқали Мельбурндаги об-ҳаво миллий марказидан ўзларига зарур ахборотни оладиган бўлидилар. Телемонитор экранда йўлдош орқали суратга олинган ҳаво қатламларидаги жараённинг ривожланиши ҳамда компьютерлар ҳисоблаб аниқланган об-ҳаво маълумотларининг чизмалари кўрсатилади.

● Қадимги оддий мисрликлар ҳаётини ўрганган америкалик илмий тадқиқотчи А.Мак-Девил уларнинг ўта саранжом-саришта, ўқишга зўр иштиёқли бўлишганини аниқлади. Шу билан улар ўз пойтахтларини жуда севишган, ҳаётларини усиз тасаввур қила олмаган экан. У ўзининг «Илмий-маърифат» журналида босилган мақолада археолог олимлар ўтган асрнинг биринчи ярмида Луксор яқинидаги Дийр Ал-Мадина қишлоғида 10 мингга яқин муҳим ҳужжатларни топишга муваффақ бўлишган, уларда қадимий мисрликларнинг аксарияти ўқиш ва ёзишни биладиган саводхон бўлгани, қундалик ҳаётда ҳамма нарсани жой-жойига қўядиган саранжом-саришта, яшашга иштиёқманд бўлиб, кўп нарсаларни қайд қилиб юришганини кўрсатувчи далиллар борлигини айтиди. Тадқиқотчининг айтишича, оддий ишчилар ҳам ўз касб-корларига керак бўлмасида, билим олишга ўч бўлишган экан. Қадимий Мисрда билимдон ва яхши одоб-ахлоқли бўлишни бахтли, саодатли яшаш омилли деб билишган экан. Америкалик тадқиқотчининг ёзишича, қадимий мисрликлар ўша пайтдаги ўз пойтахтлари бўлиш Тийба (ҳозирда Луксор) шаҳрини чексиз севишган эканлар. Топилган хат-ҳужжатлар қадимий Мисрдаги оддий кишилар ҳаётини тўла, рўй-рост очиб беради. Зеро расмий ҳаётда, папирус қоғозлари, деворий нақш ва суратлар эса оддий халқнинг қундалик ҳаётидан кўра фиръавнлар ҳаёт тарзи, уларнинг соломалар, турли диний маросимларни ўзида акс эттиради.

● Ҳозир дунёнинг етти мамлакатда оммавий ахборот воситалари музейлари фаолият кўрсатмоқда. Бундай музейлардан яна бири Жанубий Кореяда ташкил топди. Бу ерда 10 мингдан ортиқ экспонат намойиш қилинмоқда. «Газета тарихи», «Муҳим текширувлар», «Медиа тарихи» деган заллари эса нодир экспонатларга бўли. Улар жаҳон матбуотининг тарихи ва бугунги доир маълумотлар ҳақида ҳикоя қилади. «Медиа» зали музейга кирувчиларда катта қизиқиш уйғотади. Бу ерда учта катта экран ўрнатилган бўлиб, улар орқали ҳаттоки бугунги нашрларгина эмас, балки 2050 йилда чиқарилиши кўзда тутилган газеталарнинг андозалари, лойиҳалари ҳам тасвирлаб берилади.

● Австралиянинг «Вумера» ҳарбий полигониди япон ва француз олимлари товушдан тез учувчи йўловчи самолётини синовдан ўтказди. Янги самолёт машҳур «Конкорд» самолётларидан ҳам тез ўчади ва Токио — Нью-Йорк ўртасидаги масофани олти соат ичида босиб ўтади. Француз авиаторлари япон технологиялари асосида таннаҳри анчагина арзон, йўловчилар учун қулай, шовқинсиз самолёт яратишга ҳаракат қилишмоқда.

● Флорида университети олимлари Макс Хершелл бошчилигида ғаройиб автомобиль яратишга муваффақ бўлишди. У бошқа автомобиллардан шуниси билан фарқ қиладики, унда гилдираклар ўрнида олти-та баланд оёқлар ўрнатилган бўлиб, худди баҳайбат ҳашаротни эслатади.

● Электроника борасида японлар анча илгариллаб кетишди. Улар ҳозирги пайтда оғзаки буйруқни бажарувчи транспортларни яратиш устида иш олиб боришмоқда. Иқтидорли муҳандис Охиро Ямансуки яратган одатдаги керосинда ишловчи трактор модели оғзаки буйруқ билан ҳам иш бажаради. Агар унда ёниги тугаётган бўлса, қизил чирғоғи ёнади ва ёниги тугаяпти, деган сўзни тоқ двигателни ўчириб қўймагунча ёки унга ёниги қўймагунча қайтариб айт-таверлади.

● Аддис-Абеба университетининг тилшуносу ва халқ урф-одат, маданиятларини ўрганувчи тадқиқотчилар гуруҳи сафарларида Ҳабашистон жанубида номалум қабилани топдилар. Улар балик овлаб тирикчилик қиладилар. Қўшни қабилалар уларни бирале деб атайдилар. Улар қишлоғига паст бўйли. Кўринишича 1895 йилда америкалик тадқиқотчилар улар билан учрашган бўлиб, Ҳабашистонда пигмейлар яшайди, деб тахмин қилганлар. Ҳозир уларнинг бирале бўлган бўлганлиги аниқ. Тадқиқотчиларнинг фикрича мазкур қабилла йўқ бўлиб кетиш хавфи остида, модомики улар ҳозир 800 кишидан иборатгина хо-лос.

● Швейцариянинг Деникон шаҳри ҳокимияти биносиди олдиди байроқ ўрнатилган учта баланд ёғоч қад кўтариб туради. Агарда ўнганда байроқ кўтарилса шаҳарда ўғил бола дунёга келганидан дарак беради. Ўртадаги байроқнинг кўтарилиши билан шаҳар аҳолиси бир қизалоққа кўпайганидан хабар топади. Чап томондаги байроқ бирмунча ҳам кўтарилди, чунки унинг вазифаси эгизлақлар туғилганидан оғоҳ қилиш. Лайлак рамзи туширилган бу хабарчилар янги туғилган чақалоқларни уч кун шарафлаб хиллеридаги.

МАШРИҚЗАМИН — ҲИҚМАТ БЎСТОНИ ХУВАЙДО ҲИҚМАТЛАР

Бу нафсинг ройига борсанг,
солур ҳар дам сани ўтқа,
Олиб аксин они қилгил,
дегонин қилмагил ҳаргиз.

Яхшини оёғини остида ўлсанг ор эмас,
Тўтиёи тожи сар қилсун ёмон,
даркор эмас.

Ҳайф сўздур, бўлмагил
тенг сан ёмонга зинҳор,
Сўзлама ҳаргиз ёмонга,
лойиқи гуфтор эмас.

Кишиким бўлмаса дарду
муҳаббат ишқ бобидин,
Ани бешак билинг ҳайвон,
агарчи сурати одам.

Агар билсам эдим ман
ушбу дунё бебақосини,
Анинг учун ўзимни мунча
расво қилмағай эрдим.

Хуш эрур ўтса ҳаётинг
меҳнати зиндон билан,
Бир нафас ўлтурмагинг андин
батар нодон била.

Гар нақд матоъинг эса,
савдони бугун қил,
Нақдини қўюб, нася савдога ишонма.

Гунаҳни саҳл билма,
заррача бўлса ҳазар қилгил,
Билур андақ касал охир
зиён оҳиста-оҳиста.

Сани ҳар ким ёмон деса,
Хувайдо, келмасун қаҳринг,
Дегил, оре, ёмондурман,
анга айтгилки, сан яхши.

НОДИРА

Эй фалак, қайси қуёш юзлукни
ҳар кун чарх уза
Жилвагар қилдингки,
оқшом ерга пинҳон этмадинг

Элни айбини зоҳир этмоғлиг,
Йўқтур инсоф ила мурувватдин.
Улки, эл айбини қилур пинҳон,
Тангри саклар ани ҳар офатдин.

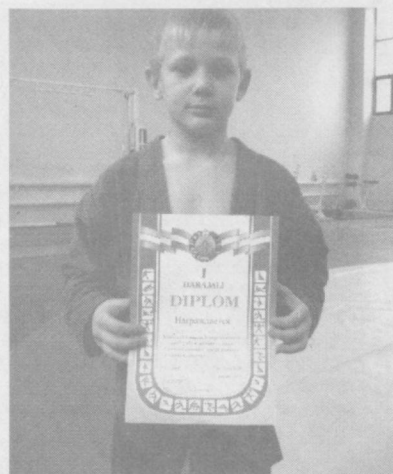
Эргаш ОЧИЛОВ тайёрлади

Учтепа туман Ободонлаштириш бошқармасига тегишли бўлган Ўзбекистон Республикаси Статистика Давлат департаменти, Тошкент шаҳар Статистика бошқармаси томонидан 04.03.2003 йилда берилган 009920-тартиб рақамли, 1862-сонли Хўжалик юртурувчи субъектларнинг Корхона, ташкилотлар Ягона давлат рўйхатига киритилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар, Мирзо Улуғбек туманидаги 223-мактаб томонидан 2005 йил майда Хидоев Хожиакбар Патхуллаевич номига берилган № 1530822 рақамли шаходатнома йўқолганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Спорт

ЁШ САМБОЧИЛАР БЕЛЛАШДИ

КУНИ КЕЧА ШАҲРИМИЗДАГИ «ДИНАМО» ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯ-СПОРТ ЖАМИЯТИНИНГ САМБО ЗАЛИ ЮЗДАН ОРИҚ УШБУ СПОРТ ТУРИНИНГ ЁШ УСТАЛАРИ БИЛАН ГАВЖУМ БЎЛДИ. ЎСМИРЛАР «ҚИШКИ ТАЪТИЛЛАР» НОМЛИ ШАҲАР МУСОБАҚАСИДА ГОЛИБЛИК УЧУН КУРАШ ОЛИБ БОРДИЛАР.

Турнир 1994-1997 йилларда туғилган ўсмирларнинг ўзига жамлаган бўлиб, кураш 29 килограммдан бошлаб, то 60 килограммдан юқори вазн тоифасигача бўлган ёш самбочилар ўртасида кечди.

Турнирда ёш бўлса-да, ўзининг бир нечта халқаро мусобақалардаги чиройли галабалари билан мухлисларни хушнуд этган Евгений Турапов яна бир бор рақибларини бирин-кетин мағлубиятга учратди. Натижада 21-Болалар ва ўсмирлар спорт

мактаби тарбияланувчиси Евгений 32 килограммгача вазнда хурмат шохсупасининг энг юқори погонасидан ўрин эгаллади. Т.Бикитеев, А.Солиҳов, Р.Муслимов, П.Когут, Ж.Отмуратов каби кўплаб иқтидорли ёшларни эса мусобақанинг кашфиётлари деса бўлади.

Шундай қилиб, 16 та вазн тоифасида ўтказилган «Қишки таътил» турнирида қуйидаги спортчилар галаба наҳидасини суришди: Э.Бахтиёров, Ж.Тургунов, Д.Кретов, Р.Муслимов, Р.Бойтўраев

(ҳаммаси 21-БЎСМдан), Б.Арапов, Н.Русланов, Русланов, Н.Бейсенов, О.Абдусаматов, З.Дадабоев, У.Жумагулов (ҳаммаси «ТТЗ» клубидан) ҳамда И.Бурхонидинов ва Ж.Зоиров (иккови «Жар»дан).

Турнирнинг барча голиб ва совриндорлари қимматбаҳо совғалар ҳамда дипломлар билан тақдирланди.

(Ўз мухбиримиз)

СУРАТЛАРДА: мусобақалардан лавҳалар.
Алексей Попов олган суратлар

Инсоннинг фақат шахсий ҳаётидагина эмас, балки унинг мансаб пиллапоялари бўлиб юқоридада ҳам бўйнинг аҳамияти катта, дейди тиббиёт фанлари номзои Муҳаммадҷон Миршарипов, бўйни ўстиришнинг эса бир қанча омиллари мавжуд...

Сухбатдошимизнинг фикрича, инсон бўйнинг табиий ўсишини белгилловчи бир қанча омиллар бор. Ирсият омил бунда биринчи ўринда туради, яъни 90 фоиз ҳолларда одам бўйини унинг генлари белгилайди. Шунинг учун дунёга келадиган гўдакнинг келажақда бўйи қанча бўлишини олдиндан билса бўлади.

Мутахассислар бунда қуйидаги формулани тавсия этишади: ўғил болалар учун — отанинг бўйига онанинг бўйи қўшилиб, натижа 1,08 га кўпайтирилади ва умумий натижа иккига бўлинади. Қизлар учун — отанинг бўйини 0,923 га кўпайтириб, унга онанинг бўйи қўшилиди ва натижа иккига бўлинади. Олинган натижа тахминан плюс-минус 5 анимликда келажақда гўдакнинг бўйи қанчагача ўсишини билиб олиш имконини беради.

Иккинчидан гормонал омил — биринчи навбатда бўйни ўстирувчи гормон (соматотропин) — фақат суяк тўқимаси шаклланишини фоллаштирибгина қолмай, балки мушак массасини катталаштиради, юрак ва марказий асаб тизими ишини яхшилайди. Соматотропиннинг етишмаслиги ҳамиша бўйнинг ўсиши орқада қолишига олиб келади.

Учинчи омил — тўғри овқатла-

риш мумкин.

Шунингдек, бўйнинг ўсишига А гуруҳига (сабзи, балиқ маҳсулотлари, жигар, янги узилган кўкатлар) ва В гуруҳига (сариеғ, сут, тухум, ёнғок, сули нони) кирувчи витаминлар, кальций (сут маҳсулотлари) ва — фосфор (балиқ) ҳам бўйни ўстирувчи омиллар қаторига қиради.

Инсон бўйига таъсир этувчи омиллардан бири — жуғрофий муҳит ва иқлимдир. Шимолӣ мамлакатларда истиқомат қилувчи аҳолининг ўртача бўйи жанубда яшовчиларга нисбатан баланд бўлади. Сайёрамиздаги энг новча кишилар нидерландлар бўлиб (174,5 см), энг паст бўйлилар мальталиклар ҳисобланади (164,9 см). Олимлар муайян чегарадаги ультрара-бинафша нурлар инсон бўйи ўсишини тезлаштириши, орқича қуёш нурлари секинлаштиришини аниқлашган.

Боланинг бўйи унинг сало-матлигини кўрсатиб турувчи индикатор, дейишда мутахассислар. Бу гапда жон бор: кўпгина сурункали касалликларда (анемия — кам қонлик), ичакларда сўрилишининг бузилиши, тез-тез ўпка-нафас йўллари касалликларида чалиниш, юрак етишмовчилиги, буйраклар ва жигар фаолиятининг бузилишида бўйнинг ўсиши секинлашади. Бундай

ҳолларда бўй ўсишидаги қоқоқлик вақтинча бўлиб, у тикланади — бола соғайиши билан бўй ҳам тез «чўзилади». Боланинг руҳий ҳолати ҳам бўйга таъсир этади. Тадқиқотчи-ларда «жизмий-руҳий пастбўй-лилик» деган махсус атама мавжуд. Узоқ вақт стресс ҳолатида қиролганда бўйни ўстирувчи гормон ишлаб чиқарилиши пасасди ва натижада болалар яхши ўсмай қолади.

Юқоридаги омилларни яхши ўзлаштириб олингандан кейин болаларнинг бўйини ўстириш имкониятлари ҳақида гапириш мумкин. Уни аниқлаш учун пажаларни рентген қилдириш керак бўлади. Агар рентген суратида очик жойлар (ўсиш зоналари) — тоғай қатламлари кўриниб турса, улардан суяклар узунасига ўсади ва бўй ҳам ўсиши имкони бўлади; мабодо, қатлам-

диган ягона усул ҳисобланади. Ноқулай жиҳати — касалхонада узоқ вақт ётишга тўғри келиши, асорати қолиши хавфи мавжудлиги, ҳаракатнинг чекланиши ва операциянинг қимматга тушиши. Самараси — боланинг бўйи 5-10 сантиметрга ўсади.

Иккинчидан, фармакологик усул — бунда суякларни ўстирувчи гормонал дориларни ичиш буюрилади. Қулайлиги — амбулатория усулида даволаниш ва оғриқсизлиги. Ноқулай жиҳатлари — организмнинг гормонал мақоми ўзгариши хавфининг мавжудлиги, дориларнинг самарали таъсир этиш доираси ёш билан чегараланганлиги — яъни дориларни «ўсиш зоналари» ёпилиб қолгунча қўлланиш мумкин. Бу усулда дастлабки икки йилда тез (йилига 10-12 сантиметрдан) ўсишга эришилади.

Бўйни ўстирувчи учинчи усул — жисмоний машқлар, чўзилиш.

Бунда меъёри жисмоний ҳаракатлар, чўзилишга қаратилган машғулотлар, турникда осилиб туриш суякларни мустаҳкамлайди ва моддалар алмашинуви жараёнларини анча жадаллаштиради. Чўзилишга қаратилган машқлар бўғимларда ҳаракатчанликни ривожлантиради, умуртқалар ораллиги дискларини тиклайди.

Бу усулнинг қулайлиги организми мустаҳкамлаб, соғломлаштиришидир. Қўнғилсиз жиҳати — унинг самараси исботланмаганлигида, сезмаган ҳолда меъёрдан ошириб машқ қилиш (оғирлаштириб бориладиган кўп машғулотлар ва машқлар) умуртқалар аро дискларининг жипслашиши ҳисобига бўй ўсишининг секинлашишига олиб келади. Умумий натижа — бўғимларда ҳаракатчанликнинг тикланиши ҳисобига бўйнинг 3-5 смга ўсиши, умуртқанинг сезилмаган қийшайишлари тўғриланиши ва қоматнинг ростилашидан иборат.

Дарвоқе, болалар уйкусида ўсиши ҳақидаги гаплар ҳақиқат бўлиб, бўйни ўстирувчи гормонларнинг 70 фоизига қисми кечаси ажралди. Шунинг учун уйкуга тўймайдиган болалар бўйларининг ўсишида орқада қолишади.

Нихоят болалар қайси ёшгага ўсадилар, деган саволга келсак, улар ўсиш зоналари ёпиладиган вақтга — яъни 18-20 ёшгага ўсишлари мумкин. Қизлар 17-19 ёшгага ўсишади, уларнинг энг жадал ўсиш даври 11 ёшга тўғри келиб, шу ёшда 8,3 сантиметрга чўзилишади. Ўғил болалар 19-21 ёшгага ўсишади (уларнинг жадал ўсиш давлари 12-13 ёшга тўғри келиб, йилга бўйлари 9,5 сантиметрга чўзилади).

«02» ХАБАРЛАРИ

● Ҳамза туманида Тошкент вилояти, Қўйраб туманида яшовчилар, 20 ёшли ҳеч қаерда ўқимайдиган ва ишламайдиганлар Сарвар ҳамда унинг жиноий шериги Жавлон исмли шахслар «Янгиобод» бозорида жиноят устида тезкор ходимлар томонидан қўлга олинди.

● Ҳамза туманида яшовчи, 20 ёшли ҳеч қаерда ўқимайдиган ва ишламайдиганлар Сарвар ҳамда унинг жиноий шериги Жавлон исмли шахслар «Янгиобод» бозорида жиноят устида тезкор ходимлар томонидан қўлга олинди.

● Ҳамза туманида яшовчи, 20 ёшли ҳеч қаерда ўқимайдиган ва ишламайдиганлар Сарвар ҳамда унинг жиноий шериги Жавлон исмли шахслар «Янгиобод» бозорида жиноят устида тезкор ходимлар томонидан қўлга олинди.

● Ҳамза туманида яшовчи, 20 ёшли ҳеч қаерда ўқимайдиган ва ишламайдиганлар Сарвар ҳамда унинг жиноий шериги Жавлон исмли шахслар «Янгиобод» бозорида жиноят устида тезкор ходимлар томонидан қўлга олинди.

● Ҳамза туманида яшовчи, 20 ёшли ҳеч қаерда ўқимайдиган ва ишламайдиганлар Сарвар ҳамда унинг жиноий шериги Жавлон исмли шахслар «Янгиобод» бозорида жиноят устида тезкор ходимлар томонидан қўлга олинди.

жабрланувчига 182.000 сўмлик зарар етказган. Ушбу ҳолат бўйича Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 169-моддаси, яъни «ўғирлик» бўйича жиноят иши қўзғатилиб, тергов ишлари олиб боришмоқда.

● М.Улуғбек туманида навбатдаги жиноят билан ушланган 54 ёшли, ишламайдиган, шу туманда яшовчи Алижон исмли шахснинг 2004 йилнинг март ойида, Фирибгарлик йўли билан, 56 ёшли, ишламайдиган Дилшод исмли шахсга «хўйдовчилик гувоҳнома-сига тоифа очиб беришини «ваъда қилиб» алдаб унинг 500 АҚШ долларини олиб, ўз эҳтиёжи учун ишлатиб юборганлиги аниқланди. Ушбу ҳолат бўйича Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 168-моддаси, яъни «фирибгарлик» бўйича жиноят иши қўзғатилиб, тергов ишлари олиб боришмоқда.

● М.Улуғбек туманида 35 ёшли, ҳеч қаерда ишламайдиган, шу туманда яшовчи Дилмурод Қорасув даҳасида жойлашган кафеда 30 ёшли кафе официантаси Саиднинг қўлидаги 600.000 сўмлик «Нокиа-1600» русумли уяли телефондан «Кўнғирқоқ қилиб олай» деб алдаб олиб қайтариб бермасдан, қўриб кетган. Жиноят қилдирувчи хизматчи ходимлари томонидан далилий ашё билан Дилмурод қўлга олинди. Ушбу ҳолат бўйича Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 168-моддаси, яъни «фирибгарлик» бўйича жиноят иши қўзғатилиб, тергов ишлари олиб боришмоқда.

● Юнусобод туманида 45 ёшли, ишламайдиган, Тошкент вилояти, Қўйраб туманида яшовчи Муниса исмли аёл 37 ёшли Юнусобод туманида яшовчи Умиддани уйда, «сenga бир хонали уй олиб бераман» деб алдаб, 1.300 АҚШ долларини олиб, қайтариб бермаган. Ушбу ҳолат бўйича Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 168-моддаси, яъни «фирибгарлик» бўйича жиноят иши қўзғатилиб, тергов ишлари олиб боришмоқда.

Юлдуз АШУРОВА,
Тошкент шаҳар ИИББ матбуот
маркази катта инспектори, майор

Бош муҳаррир
Акmal AKROMOV

Манзилимиз: 100029,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32

ТЕЛЕФОНЛАР:

Эълонлар: 233-28-95,
236-57-65. факс: (3712) 233-21-56.

Душанба, сешанба, чоршанба, пайшанба
ва жума кунлари чиқади.
Нашр кўрсаткичи — 563

Газета Тошкент шаҳар
Матбуот ва ахборот
бошқармасида 02-1-рақам
билан рўйхатга олинган.

Ҳажми — 2 босма табоқ,
офсет усулида босилди.
4554 нускада босилди.
Қўғоз бичими А-2

Нашри етказиб бериш масалалари бўйича
турар жойлардаги почта бўлимларига еки
«Тошкент почта»га — 233-74-05 телефонга
муросал қилишнинг мумкин.

Газета «Тошкент оқшомининг» компьютер
марказида терилди ва саҳифаланди.
«Шарқ» нашрий-матбоа оқшомининг компанияси
босмоҳонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

126